

Jak plánovat zimoviště masného skotu

Kvalitní chov masného skotu má svá specifika, která je potřeba zvažovat při plánování investic do stájových technologií a staveb. Takže, pokud plánujete investici do modernizace stávající stavby nebo novostavby stáje pro masný skot, bylo by dobré předem si rozmyslet následující body a připravené informace nám potom jako zadání:

1. **Budu pracovat v užitkovém X plemenném chovu**

Užitkový chov masného skotu obecně klade menší požadavky na kvalitu zvířat, nejsou nutné speciální prostory pro telata, je velmi nutný bezpečný prostor pro manipulaci se zvířaty, které většinou nejsou na pravidelný kontakt s chovatelem zvyklá, a proto každá manipulace je o to nebezpečnější.

Plemenné chovy vyžadují jako naprostý standard klidové zóny pro telata, porodní a sanitární kotce, bezpečnou manipulační uličku nebo jiný způsob fixace (klece, fixační zábrany, fixační čela...). Samozřejmě, že vše co využívá plemenný chov, je vhodné i pro chovy užitkové, ale nejsou podmínkou v plném rozsahu.

2. **Jsem konvenční X ekologický chovatel**

Konvenční chovatel je méně svázán předpisy a nařízeními, než chovatel ekologický.

3. **Pracuji s plemenem**

Informace o plemeni by nám měla prozradit především požadavky na správnou volbu prostoru, na potřebnou výšku hrazení (zvláště v manipulačních uličkách) a na další specifika, která nejlépe znáte u svých zvířat právě Vy a proto si je nenechávejte sami pro sebe. I zdánlivá maličkost, či z Vašeho pohledu možná dokonce „hloupost“, může pomoci vylepšit nejen Vaše chovatelské zázemí, ale i posunout znalosti o požadavcích na stavby pro masný skot. Nejlepší informace a zlepšení technologií získáváme zpětnou vazbou právě od Vás, chovatelů.

4. **Skot mám rohatý X bezrohý (odrohovaný)**

Informace o rohatosti nebo bezrohosti je určena především technologovi pro volbu vhodného hrazení krmného stolu a také fixaci.

5. **Potřebuji ustájit (v kusech) – matky s telaty, krávy bez telat, plemenné býky, jalovice, býky v kategoriích**

Zadání stavů jednotlivých kategorií je základní informace pro dimenzaci stavby, ale i potřebu zajištění odpovídajícího množství finančních zdrojů. Toto zadání je ryze v moci a povinnosti investora.

6. Preferuji krmení na krmném stole X do příkrmišť X jiný způsob

Investor by měl mít promyšlen způsob zakládání krmení s ohledem na své technické vybavení a také pracnost této každodenní činnosti. Bude to rozhodující prvek pohodlnosti v obsluze stáje obzvláště, pokud předpokládáte nebo již realizujete obsluhu stáje prostřednictvím zaměstnanců.

7. Mám nebo plánuji výstavbu hnojiště X jsem závislý na polních hnojištích

Hnojiště jako součást výstavby nového zimoviště je elegantní způsob jak provozně i dotačně skloubit řešení obou palčivých úkolů většiny farmářů. Různé nařízení a směrnice postupně omezují využívání polních hnojišť, takže je vhodné tuto otázku pečlivě zvážit, zvláště s ohledem na možnou dotační podporu (dokud nějaká bude).

8. Mám dostatečný zdroj slámy X slámy mám málo

Zdroj slámy je v mnoha případech velmi omezený nebo velmi nákladný prvek, který musí být zvažován nejen s ohledem na zvolený způsob ustájení, ale i skladování. V projektu musíme vzít tuto skutečnost na vědomí a minimálně v organizaci ustájovacích ploch musíme zvolit řešení, které zohledňuje možnost přistýlání. Základním opatřením při nedostatku slámy je oddělit plochy krmišť a leháren a umístit napáječky a drbadla mimo prostor leháren. Volba vhodných napáječek je současně důležitá pro četnost přistýlání a také zajištění zdroje vody v odpovídající kvalitě. S ohledem na uvedené skutečnosti není vůbec špatným a drahým řešením odkanalizování výpustí z napáječek nebo volba napáječek s malým množstvím vody pro pravidelné čištění.

9. Součástí stáje bude manipulační ulička ANO X NE

Manipulační uličky jsou v době častých veterinárních kontrol, očkování, kontrolních vážení, třídění a oddělování zvířat bezpečnostně nejdůležitějším článkem chovu masného skotu. Pokud plánujete svůj chov udržet a rozvíjet bez současného výrazného nárůstu zaměstnanců, je pro Vás investice do bezpečné manipulační uličky existenční záležitostí.

Pro volbu délky, členění a využití uličky je třeba sám sobě rozhodnout a zadat si následující kritéria:

- a) chci uličku mobilní nebo pevnou v areálu farmy
- b) v uličce chci zvířata pouze zastavovat a třídít
- c) v uličce chci zvířata zastavovat, třídít a fixovat za krk
- d) v uličce chci zvířata zastavovat, třídít a fixovat celkově, abych mohl ošetřovat i paznehty, případně provádět některé veterinární zákroky

Uličky lze vybavit různě, takže cenové rozpětí je velmi široké. Ze své praxe mohu pouze doporučit, abyste na investici do uličky za každou cenu nešetřili, protože chráníte nejen zdraví své, ošetřujícího personálu, ale také Vašich zvířat, a jak bývá škodolibým pravidlem, zranění si nejčastěji vybírá daň u těch nejcennějších jedinců. Věřte, že Vaše vztahy s insemináčním technikem nebo veterinářem dobrá manipulační ulička jen vylepší, a pro Vaší ekonomiku bude sice tichým, ale neocenitelným

spolupracovníkem.

10. Vlastním vhodný objekt k rekonstrukci X postavím novostavbu

Rozhodnutí o vhodnosti stávajícího objektu k rekonstrukci je mnohdy konfliktním bodem našich jednání s investorem. Někdy stojí hodně úsilí společně se shodnout, zda je objekt vhodný k rekonstrukci nebo je výhodnější najít jiný vhodný pozemek či stavbu vhodnou pro demolici a výstavbu nové stáje s parametry, které si sami určíte. Každá rekonstrukce je více či méně zdařilý kompilát kompromisů, který v řadě případů končí logickým rozhodnutím „raději půjdeme do nového“.

Osobně raději z nesmyslné spolupráce vycouváme hned na začátku, než bychom z vlastní pohodlnosti a nerozhodnosti ponechali investora prosadit si mnohdy provozně i ekonomicky nesmyslný projekt, který je sice zaplacen, ale výsledek je neuspokojivý. Naši společnost nehodnotí pouze projekty, ale především výstavba stájí, které jsou následně podrobovány tvrdému prověření v praxi a další spolupráce s farmáři je přímo závislá na naší úspěšnosti v této konfrontaci.

11. Pozemek pro novostavbu je v mém vlastnictví a není v kolizi se schváleným či připravovaným územním plánem

Vyjasnění majetkových poměrů a informace o možnosti realizovat své plány na zvolených pozemcích je zdánlivě jasnou povinností investora, ale bohužel velmi často opomíjenou. V dnešní době jsou v platnosti nebo vstupují v platnost nové územní plány, které mohou Vaše záměry nejen zkomplikovat, ale dokonce i zcela zastavit. Zajistěte si proto tyto informace nejen při plánování výstavby a rozšiřování vašich farem, ale také při nákupech nemovitostí. Aktivně se informujte o připravovaných územních plánech, účastněte se veřejných projednávání a prosazujte své budoucí zájmy jako součást těchto územních plánů. Pokud územní plán ve Vaší obci již existuje, pak je nejjednodušším krokem podání „Žádosti o územně plánovací informaci“ na Vám příslušném stavebním úřadě (v kopii katastrální mapy vyznačte zájmový pozemek či pozemky a upřesněte, o jaký druh stavby máte v dané lokalitě zájem – stáj, seník, hnojiště, přístřešek, atd.) Získání této informace je důležité nejen pro Vaše plánování, ale do jisté míry je i zavazující pro příslušný stavební úřad, který se tímto dokumentem v podstatě zavazuje k tomu, že při splnění zákonných povinností nebude bránit realizaci Vašeho záměru.

Samostatnou a neméně důležitou činností by měla být snaha vyjasnit majetkové poměry na Vaší farmě, zvláště při vykupování pozemků pod stavbami od soukromých osob či Pozemkového fondu. Až příliš často se setkáváme se situací, kdy ani katastrální úřady nedokážou přesně určit hranice a majitele pozemků. Mnohdy pak následují vleklá řízení, která mohou zhatit všechny Vaše plány a zvláště možnost vstupovat do dotačních programů.

12. Dostatečný zdroj vody, dostupnost sítí, limitace chráněným územím, nitrátově zranitelnou oblastí ... či jiným omezením

Vždy se Vás v přípravných řízeních budeme vyptávat na zdroj vody, dostupnost sítí a všechna omezení vyplývající z hospodaření v daném místě. Zdroje vody musí být v projektu nejen popsány, ale i doloženy výpočtem jako dostatečné. Napojení na sítě musí být součástí předkládané dokumentace,

která podléhá vyjádření organizací jako je EON, VAK, Telefonika, Povodí , apod. a jejich souhlas bude podmínkou získání stavebního povolení.

13. Prověřením svých finančních možností dokážu профinancovat cca Kč

Jakmile se ve svém záměru dopracujete k prvním předběžným informacím o finanční náročnosti Vašeho záměru, neváhejte navštívit své finanční poradce a prověřte, jaký rozsah investic dokážete профinancovat. Stává se nám, že investoři zapomínají na skutečnost, že i projekt podpořený schválenou dotací musí zrealizovat a профinancovat v celém rozsahu a teprve potom mohou žádat o proplacení schválené dotace.

14. Na zvažovanou investici chci využít dotace z EU investice neplánuji dotovat

Jsme v podstatě na konci. Pokud jste učinili všechny předchozí kroky, zbývá Vám učinit pouze rozhodnutí, zda pro realizaci Vašeho záměru skutečně využijete podporu z nějakého vhodného dotačního programu. Pokud od začátku víte, že ano, pak bychom samozřejmě již při přípravě celé investice měli pracovat s touto informací a k tomu veškerou dokumentaci přizpůsobovat.